

בַּשֵּׁם ה', אֵל עוֹלָם (בראשית כא, לג).

שָׁאֵלוּ, שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם; יִשְׁלִי, אֶהְיֶה (תהילים קכב, ו).

סֵפֶר שְׁמִינִי וְהוּא סֵפֶר עֲבוּדָה

הַלְכוּתֵי תִשְׁעַ, וְזֶה הוּא סְדוּרָן: הַלְכוּת בֵּית הַבְּחִירָה, הַלְכוּת כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַעוֹבְדִים בּוֹ, הַלְכוּת בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ, הַלְכוּת אֲסוּרֵי מִזְבֵּחַ, הַלְכוּת מַעֲשֵׂה הַקֶּרְבָּנוֹת, הַלְכוּת תְּמִידִין וּמוֹסָפִין, הַלְכוּת פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין, הַלְכוּת עֲבוּדַת יוֹם הַכַּפּוֹרִים, הַלְכוּת מַעֲלָה.

הַלְכוּת בֵּית הַבְּחִירָה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שֵׁשׁ מִצְוֹת שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁלוֹשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרָטָן: (א) לְבָנוֹת מִקְדָּשׁ; (ב) שְׁלֹא לְבָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ גָּזִית; (ג) שְׁלֹא לַעֲלוֹת בַּמַּעֲלוֹת עָלָיו; (ד) לִירָאָה מִן הַמִּקְדָּשׁ; (ה) לִשְׁמֹר אֶת הַמִּקְדָּשׁ סָבִיב; (ו) שְׁלֹא לְהִשָּׁבִית שְׁמִירַת הַמִּקְדָּשׁ.

הַלְכוּת כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַעוֹבְדִים בּוֹ. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן אַרְבַּע עֲשָׂרָה מִצְוֹת שֵׁשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשִׁמּוּנָה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרָטָן: (א) לַעֲשׂוֹת שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה; (ב) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת כְּמוֹהוּ; (ג) שְׁלֹא לְסוּף מִמֶּנּוּ; (ד) שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת כְּמַתְכַּנֵּת הַקֶּטֶרֶת; (ה) שְׁלֹא לְהַקְטִיר עַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהָב חוּץ מִן הַקֶּטֶרֶת; (ו) לִשְׂאֹת הָאָרוֹן עַל הַכֶּתֶף; (ז) שְׁלֹא יִסּוּרוּ הַבָּדִים מִמֶּנּוּ; (ח) שִׁיעָבֵד הַלֵּוִי בַּמִּקְדָּשׁ; (ט) שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אֶחָד בְּמִלְאכַת חֲבֵרוֹ בַּמִּקְדָּשׁ; (י) לְקַדֵּשׁ הַכֹּהֵן לְעֲבוּדָה; (יא) שִׁיְהִי כָּל הַמִּשְׁמְרוֹת שׁוֹת בְּרָגְלִים; (יב) לְלַבֵּשׁ בְּגָדֵי כְהֵנָּה לְעֲבוּדָה; (יג) שְׁלֹא יִקְרַע הַמַּעֲלִל; (יד) שְׁלֹא יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד.

הַלְכוּת בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן חֲמֵשׁ עֲשָׂרָה מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁלוֹשׁ עֲשָׂרָה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרָטָן: (א) שְׁלֹא יִכָּנֵס כּוֹהֵן שָׂכוֹר לַמִּקְדָּשׁ; (ב) שְׁלֹא יִכָּנֵס לוֹ כּוֹהֵן פְּרוּעַ רֹאשׁ; (ג) שְׁלֹא יִכָּנֵס לוֹ כּוֹהֵן קָרוֹעַ בְּגָדִים; (ד) שְׁלֹא יִכָּנֵס כּוֹהֵן בְּכָל יֵת אֶל הַהִיכָל; (ה) שְׁלֹא יֵצֵא כּוֹהֵן מִן הַמִּקְדָּשׁ בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה; (ו) לִשְׁלַח טָמְאִים מִן הַמִּקְדָּשׁ; (ז) שְׁלֹא יִכָּנֵס טָמֵא לַמִּקְדָּשׁ; (ח) שְׁלֹא יִכָּנֵס טָמֵא לְהַר הַבַּיִת; (ט) שְׁלֹא יִשְׁמַשׁ טָמֵא; (י) שְׁלֹא יִשְׁמַשׁ טָבוֹל יוֹם; (יא) לְקַדֵּשׁ הָעוֹבֵד יָדָיו וְרַגְלָיו; (יב) שְׁלֹא יִכָּנֵס בַּעַל מוֹם לְהִיכָל וְלַמִּזְבֵּחַ; (יג) שְׁלֹא יַעֲבֹד בַּעַל מוֹם; (יד) שְׁלֹא יַעֲבֹד בַּעַל מוֹם עוֹבֵר; (טו) שְׁלֹא יַעֲבֹד זָר.

הַלְכוּת אֲסוּרֵי מִזְבֵּחַ. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן אַרְבַּע עֲשָׂרָה מִצְוֹת אַרְבַּע מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעֶשֶׂר מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרָטָן: (א) לְהַקְרִיב כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת תְּמִימִים; (ב) שְׁלֹא לְהַקְדִּישׁ בַּעַל מוֹם לַמִּזְבֵּחַ; (ג) שְׁלֹא יִשְׁחַט; (ד) שְׁלֹא יִזְרַק דָּמוֹ; (ה) שְׁלֹא יִקְטִיר חֶלְבּוֹ; (ו) שְׁלֹא יִקְרִיב בַּעַל מוֹם עוֹבֵר; (ז) שְׁלֹא יִקְרִיב בַּעַל מוֹם, אֲפִלּוּ בַּקֶּרְבָּנוֹת הַגִּזְיִים; (ח) שְׁלֹא יִטִּיל מוֹם בִּקְדָּשִׁים; (ט) לְפָדוֹת פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין; (י) לְהַקְרִיב מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהַלֵּאָה; (יא) שְׁלֹא לְהַקְרִיב אֶתֶּנָּן וּמַחִיר; (יב) שְׁלֹא לְהַקְטִיר שְׂאוֹר וְדִבֵּשׁ; (יג) לְמַלַּח כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת; (יד) שְׁלֹא לְהִשָּׁבִית הַמַּלַּח מֵעַל הַקֶּרְבָּנוֹת.

הַלְכוּת מַעֲשֵׂה הַקֶּרְבָּנוֹת. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים מִצְוֹת

עֲשֹׂר מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשְׁלוֹשׁ עֲשָׂרָה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) לַעֲשׂוֹת הָעוֹלָה כַּמַּעֲשִׂיָּה הַפְּתוּבִים עַל הַסֵּדֶר; (ב) שְׁלֹא לֶאֱכֹל בֶּשָׂר עוֹלָה; (ג) סֵדֶר הַחֲטָאת; (ד) שְׁלֹא לֶאֱכֹל מִבֶּשֶׂר חֲטָאת הַפְּנִימִית; (ה) שְׁלֹא יִבְדִּיל בַּחֲטָאת הָעוֹף; (ו) סֵדֶר הָאֵשׁ; (ז) שְׂיֵאכְלוּ הַכֹּהֲנִים בֶּשֶׂר קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים בַּמִּקְדָּשׁ; (ח) שְׁלֹא יֵאכְלוּם חוּץ לָעֶזְרָה; (ט) שְׁלֹא יֵאכְל זֶר מִקֹּדֶשׁ קֹדְשִׁים; (י) סֵדֶר הַשְּׁלָמִים; (יא) שְׁלֹא לֶאֱכֹל בֶּשֶׂר קֹדְשִׁים קָלִים קֶדֶם זְרִיקַת דָּמִים; (יב) לַעֲשׂוֹת כָּל מִנְחָה כַּסֵּדֶר מַעֲשִׂיָּה הַפְּתוּבִין בַּתּוֹרָה; (יג) שְׁלֹא יֵשִׁים שֶׁמֶן עַל מִנְחַת חוּטָא; (יד) שְׁלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבוֹנָה; (טו) שְׁלֹא תֵאכַל מִנְחַת כֹּהֵן; (טז) שְׁלֹא תֵאֲפֹה מִנְחָה חֶמֶץ; (יז) שְׂיֵאכְלוּ הַכֹּהֲנִים שְׂיִירֵי מִנְחוֹת; (יח) שְׂיֵבִיא כָּל נִדְרָיו וְנִדְבוֹתָיו בְּרֹגֶל שְׁפָגַע בּוֹ רֹאשׁוֹן; (יט) שְׁלֹא יֵאָחֵר נִדְרָיו וְנִדְבוֹתָיו וְשָׁאֵר דְּבָרִים שֶׁהוּא חַיִּב בָּהֶן; (כ) לְהַקְרִיב כָּל הַקִּרְבָּנוֹת בְּבֵית הַבְּחִירָה; (כא) לְהָבִיא קֹדֶשׁ חוּצָה לְאֶרֶץ לְבֵית הַבְּחִירָה; (כב) שְׁלֹא לִשְׁחֹט קִרְבָּנוֹת חוּץ לָעֶזְרָה; (כג) שְׁלֹא לְהַקְרִיב קִרְבֵּן חוּץ לָעֶזְרָה.

הַלְכוֹת תְּמִידִין וּמוֹסָפִין. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן תִּשְׁעַ עֲשָׂרָה מִצְוֹת שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרָה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאַחַת מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) לְהַקְרִיב שְׁנֵי כִבְשִׁים בְּכָל יוֹם עוֹלוֹת; (ב) לְהַדְלִיק אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּכָל יוֹם; (ג) שְׁלֹא לְכַבּוֹתָהּ; (ד) לְהָרִים אֶת הַדָּשֵׁן בְּכָל יוֹם; (ה) לְהַקְטִיר קֶטֶרֶת בְּכָל יוֹם; (ו) לְהַדְלִיק נֵרוֹת בְּכָל יוֹם; (ז) שְׂיִקְרִיב כֹּהֵן גָּדוֹל מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְהִיא הַנִּקְרֵאת חֲבֹתִין; (ח) לְהוֹסִיף שְׁנֵי כִבְשִׁים עוֹלוֹת בַּשָּׁבַת; (ט) לַעֲשׂוֹת לֶחֶם הַפָּנִים; (י) מוֹסֵף רָאשֵׁי חֲדָשִׁים; (יא) מוֹסֵף הַפֶּסַח; (יב) לְהַקְרִיב עֹמֶר הַתְּנוּפָה; (יג) לְסַפֵּר כָּל אִישׁ וְאִישׁ שְׁבַעַה שְׁבוּעוֹת מִיוֹם הַקִּרְבַּת הָעֹמֶר; (יד) מוֹסֵף עֲצֶרֶת; (טו) לְהָבִיא שְׁתֵּי הַלֶּחֶם עִם הַקִּרְבָּנוֹת הַבָּאוֹת בְּגִלְלֵי הַלֶּחֶם בְּיוֹם עֲצֶרֶת; (טז) מוֹסֵף רֹאשׁ הַשָּׁנָה; (יז) מוֹסֵף יוֹם צוּם; (יח) מוֹסֵף הַחֹג; (יט) מוֹסֵף שְׁמִינִי עֲצֶרֶת.

הַלְכוֹת פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁמוֹנֶה מִצְוֹת שְׁתֵּי מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשֵׁשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) שְׁלֹא לֶאֱכֹל קֹדְשִׁים שֶׁנִּפְסְלוּ וְשֶׁהָטַל בָּהֶם מוֹם; (ב) שְׁלֹא לֶאֱכֹל פְּגוּל; (ג) שְׁלֹא יוֹתִיר קֹדְשִׁים לְאַחַר זְמַנָּם; (ד) שְׁלֹא יֵאכְל נוֹתֵר; (ה) שְׁלֹא יֵאכְל קֹדְשִׁים שֶׁנִּטְמְאוּ; (ו) שְׁלֹא יֵאכְל אָדָם שֶׁנִּטְמָא אֶת הַקֹּדְשִׁים; (ז) לְשַׂרֵּף הַנוֹתֵר; (ח) לְשַׂרֵּף הַטְּמֵא.

הַלְכוֹת עֲבוֹדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים. מִצְוֹת עֲשֵׂה אַחַת וְהִיא שְׂעִיעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּלוּ עַל הַסֵּדֶר כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב בַּפָּרָשָׁת אַחֲרֵי מוֹת, הַקִּרְבָּנוֹת וְהַיְּדוּיִין וְשְׁלוֹחַ הַשָּׁעִיר וְשָׁאֵר הָעֲבוֹדָה.

הַלְכוֹת מַעֲיִלָּה. יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת אַחַת מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּשְׁתֵּים מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶרֶטֶן: (א) לְשַׁלֵּם הַמוֹעֵל אֲשֶׁר חָטָא בְּתוֹסַפַּת חֶמֶשׁ וְקִרְבָּן, וְזֶה הוּא דִּין הַמוֹעֵל; (ב) שְׁלֹא לַעֲבֹד בַּקֹּדְשִׁים; (ג) שְׁלֹא לָגֹז קֹדְשִׁים.

נִמְצְאוּ כָּל הַמִּצְוֹת הַנִּכְלָלוֹת בְּסֵפֶר זֶה, מֵאָה וְשְׁלוֹשׁ מֵהֶן שֶׁבַע וָאַרְבָּעִים מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְשֵׁשׁ וְחֲמִשִּׁים מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

הלכות בית הבחירה

יש בכללן שש מצוות שלוש מצוות עשה, ושלוש מצוות לא תעשה; וזה הוא פרטן: (א) לבנות מקדש; (ב) שלא לבנות המזבח גזית; (ג) שלא לעלות במעלות עליו; (ד) ליראה מן המקדש; (ה) לשמר את המקדש סביב; (ו) שלא להשבית שמירת המקדש. ובאור מצוות אלו בפרקים אלו.

הלכות בית הבחירה פרק א

א. מצות עשה לעשות בית לה', מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלוש פעמים בשנה שנאמר "ועשו לי, מקדש" (שמות כה, ח); וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבנו, והיה לפי שעה שנאמר "כי לא-באתם, עד-עתה". . . (דברים יב, ט).

ב. כיון שנכנסו לארץ, העמידו המשכן בגלגל ארבע עשרה שנה שכבשו ושתלקו. ומשם באו לשילה, ובנו שם בית שלאבנים; ופרסו יריעות המשכן עליו, ולא היתה שם תקרה. ושלש מאות ותשע ושישים שנה, עמד מקדש שילה. וכשמת עלי, חרב ובאו לנוב ובנו שם מקדש; וכשמת שמואל, חרב ובאו לגבעון ובנו שם מקדש. ומגבעון באו לבית העולמים. וימי נוב וגבעון, שבע וחמשים שנה.

ג. כיון שנבנה המקדש בירושלים נאסרו כל המקומות כלן לבנות בהן בית לה', ולהקריב בהן קרבן; ואין שם בית לדורי הדורות אלא בירושלים בלבד, ובהר המוריה שבה שנאמר "ויאמר דויד זה הוא, בית ה' האלהים; וזה-מזבח לעלה, לישראל" (דברי הימים א כב, א), ואומר "זאת-מנוחתי עדי-עד" (תהילים קלב, יד).

ד. בנין שפנה שלמה, כבר מפרש במלכים; וכן בנין העתיד לבנות אף על פי שהוא כתוב ביחזקאל, אינו מפרש ומבאר. ואנשי בית שני כשפנו בימי עזרא בנוהו כבנין שלמה, ומעין דברים המפרשים ביחזקאל.

ה. ואלו הן הדברים שהן עיקר בבנין הבית: עושין בו קדש, וקדש הקדשים, ויהיה לפני הקדש מקום אחד והוא הנקרא אולם; ושלשתן נקראין היכל. ועושין מחצה אחרת סביב להיכל, רחוקה ממנו כעין קלעי החצר שהיו במדבר; וכל המקף במחצה זו שהוא כעין חצר אהל מועד, הוא הנקרא עזרה. והכל נקרא מקדש.

ו. ועושין במקדש שבעה כלים: מזבח לעולה ולשאר הקרבנות; וכבש שעולים בו למזבח, ומקומו לפני האולם משוך לדרום; וכיור וכנו, לקדש ממנו הכוהנים ידיהם ורגליהם לעבודה, ומקומו בין האולם ולמזבח, משוך לדרום שהוא שמאל הנכנס למקדש.

ז. ומזבח לקטרת, ומנורה, ושלחן; ושלשתן בתוך הקדש, לפני קדש הקדשים. המנורה בדרום משמאל הנכנס, ושלחן מימין שעליו לחם הפנים; ושניהם בצד קדש הקדשים מבחוץ. ומזבח הקטרת משוך מבין שניהם, לחוץ.

ח. ועוֹשִׁין בְּתוֹךְ הָעֶזְרָה גְּבוּלִין עַד כָּאן לְיִשְׂרָאֵל, עַד כָּאן לְכוֹהֲנִים; וּבּוֹנִים בָּהּ בָּתִּים לְשָׂאֵר צָרְכֵי הַמִּקְדָּשׁ, כָּל בֵּית מֵהֶם נִקְרָא לְשֹׁכָה.

ט. כְּשֶׁבוֹנִין הַהֵיכָל וְהָעֶזְרָה, בּוֹנִין בְּאַבְנִים גְּדוֹלוֹת; וְאִם לֹא מֵצְאוּ אֲבָנִים, בּוֹנִין בְּלִבָּנִים. וְאִין מִפְּצָלִין אֶת אֲבָנֵי הַבִּנְיָן בְּהַר הַבַּיִת אֲלֹא מִפְּצָלִין אוֹתָן וּמִסִּתְתִּין אוֹתָן מִבַּחוּץ, וְאַחֵר כֶּךָ מִכְּנִיסִין אוֹתָן לַבִּנְיָן: שֶׁנֶּאֱמַר "אַבְנִים גְּדוֹלוֹת אֲבָנִים יִקְרוּת, לְיִסֵּד הַבַּיִת אֲבָנֵי גָזִית" (מלכים א ה, לא), וְאוֹמֵר "וּמִקְבוֹת וְהַגְרִזָּן כָּל-כְּלֵי בְרֹזֶל, לֹא-נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהַבְנָתוֹ" (מלכים א ו, ז).

י. וְאִין בּוֹנִין בּוֹ עֵץ בּוֹלֵט כָּלָל, אֲלֹא אוֹ בְּאַבְנִים אוֹ בְּלִבָּנִים וְיִסֵּד; וְאִין עוֹשִׁין אֲכִסְדְּרוֹת שְׁלֵעַץ בְּכָל הָעֶזְרָה, אֲלֹא שְׁלֹאֲבָנִים אוֹ לִבָּנִים. וּמִרְצָפִין כָּל הָעֶזְרָה בְּאַבְנִים יִקְרוּת. וְאִם נִעְקְרָה אֶבֶן אֶף עַל פִּי שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בַּמְּקוֹמָה הוּאִיל וְנִתְקַלְקְלָה, פְּסוּלָה; וְאִסּוּר לְכוּהֵן הָעוֹבֵד לַעֲמֹד עָלֶיהָ בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה, עַד שֶׁתִּקְבַּע בְּאַרְץ.

יא. וּמִצּוּה מִן הַמִּבְחָר לְחַזֵּק אֶת הַבִּנְיָן וּלְהַגְבִּיהוּ כְּפִי כּוֹחַ הָעֲבוּר, שֶׁנֶּאֱמַר "וְלָרוּמָם אֶת-בֵּית אֱלֹהֵינוּ" (ראה עזרא ט, ט). וּמִפְּאָרִין אוֹתוֹ, וּמִיַּפִּין כְּפִי כּוֹחַ: אִם יְכוּלִין לְטוּחַ אוֹתוֹ כָּלֹ בְּזָהָב, וּלְהַגְדִּיל בְּמַעֲשָׂיו הָרִי זֶה מִצּוּה.

יב. אִין בּוֹנִין אֶת הַמִּקְדָּשׁ בְּלִילָה, שֶׁנֶּאֱמַר "וּבַיּוֹם, הַיּוֹם אֶת-הַמִּשְׁכָּן" (במדבר ט, טו) בַּיּוֹם מְקִימִין, לֹא בְּלִילָה; וְעוֹסְקִין בַּבִּנְיָן מֵעֲלוֹת הַשָּׁחַר, עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים. וְהַכֹּל חִיבִין לִבְנוֹת וּלְסַעַד בְּעֶצְמָן וּבְמִמוֹנָם אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, כְּמִקְדָּשׁ הַמִּדְבָּר; וְאִין מִבְּטָלִין תִּינוּקוֹת שְׁלֵבִית רֶבֶן לַבִּנְיָן. וְאִין בִּנְיָן מִקְדָּשׁ דּוּחָה יוֹם טוֹב.

יג. הַמְּזֻבָּח, אִין עוֹשִׁין אוֹתוֹ אֲלֹא בִּנְיָן אֲבָנִים. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה "מִזְבֵּחַ אֲדָמָה, תַּעֲשֶׂה-לִּי" (שמות כ, כ), שֶׁיְהִיָּה מִחֶבֶר בְּאֲדָמָה שְׁלֹא יִבְנוּהוּ לֹא עַל גְּבִי פִיפִין, וְלֹא עַל גְּבִי מַחִילוֹת; וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר "וְאִם-מִזְבֵּחַ אֲבָנִים" (שמות כ, כא) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁאִינוּ רְשׁוֹת, אֲלֹא חוֹבָה.

יד. כָּל אֶבֶן שֶׁנִּפְגְּמָה כְּדִי שֶׁתַּחְגֹּר בָּהּ הַצִּפְרָן, כְּסָכִין שֶׁלְשִׁחִיטָה הָרִי זֶה פְּסוּלָה לְכַבֵּשׁ וּלְמִזְבֵּחַ, שֶׁנֶּאֱמַר "אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, אֶת-מִזְבֵּחַ ה'" (דברים כז, ו). וּמֵהֵיכָן הָיוּ מְבִיאִין אֲבָנֵי מִזְבֵּחַ: מִן בְּתוּלַת הַקֶּרֶקַע חוֹפְרִין עַד שֶׁמִּגִּיעִין לְמָקוֹם הַנֶּכֶר שֶׁאִינוּ מְקוֹם עֲבוּדָה וּבִנְיָן וּמוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ הָאֲבָנִים, אוֹ מִן הַיָּם הַגָּדוֹל, וּבּוֹנִין בָּהֶן.

טו. וְכֵן אֲבָנֵי הַהֵיכָל וְהָעֶזְרוֹת, שְׁלֵמוֹת הָיוּ. וְאֲבָנֵי הֵיכָל וְעֶזְרוֹת שֶׁנִּפְגְּמוּ, אוֹ שֶׁנִּגְמְמוּ פְּסוּלוֹת; וְאִין לָהֶן פְּדִיוֹן, אֲלֹא נִגְזָזִים.

טז. כָּל אֶבֶן שֶׁנִּגְעָה בָּהּ הַבְּרֹזֶל אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִפְגְּמָה פְּסוּלָה לַבִּנְיָן הַמִּזְבֵּחַ וּבִנְיָן הַכֶּכֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר "כִּי תִרְבֶּךָ הַנֶּפֶת עָלֶיהָ, וְתִחַלְלָהּ" (שמות כ, כא). וְהַבּוֹנֶה אֶבֶן שֶׁנִּגְעָה בָּהּ בְּרֹזֶל בְּמִזְבֵּחַ אוֹ בְּכַבֵּשׁ לוֹקָה, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא-תִבְנֶה אֶתְהֵן גָּזִית" (שם); וְהַבּוֹנֶה אֶבֶן פָּגוּם, עוֹבֵר בַּעֲשָׂה.

יז. אֶבֶן שֶׁנִּפְגְּמָה אוֹ שֶׁנִּגְעָה בָּהּ בְּרֹזֶל, אַחֵר שֶׁנִּבְנְיָת בְּמִזְבֵּחַ אוֹתָהּ הָאֶבֶן פְּסוּלָה, וְהַשָּׂאֵר כְּשֵׁרוֹת. וּמִלְּבָנִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ פְּעָמִים בְּשָׁנָה, בַּפֶּסַח וּבַחֲג; וְכִשְׁמִלְּבָנִין אוֹתוֹ, מְלַבְּנִין בַּמֶּפֶה, אֲבָל לֹא בְּכָפִיס שֶׁלְּבְּרֹזֶל, שֶׁמָּא יִגַּע בָּאֶבֶן וַיִּפְסַל.

יח. אין עושין מדרגות למזבח, שנאמר "ולא-תעלה במעלת, על-מזבחי" (שמות כ, כב): אלא בונין כמו תל בדרומו של מזבח, מתמעט ויורד מראש המזבח עד הארץ; והוא הנקרא כבש. והעולה במעלות על המזבח, לוקה.

יט. וכן הנותץ אבן אחת מן המזבח או מכל ההיכל או מבין האולם ולמזבח, דרך השחתה לוקה, שנאמר "ונתצתם את-מזבחתם . . . לא-תעשון כן, לה' אלהיכם" (דברים יב, ג-ד).

כ. המנורה וכליה, והשלחן וכליו, ומזבח הקטרת וכל כלי השרת אין עושין אותן אלא מן המתכת בלבד; ואם עשו אותם שלעץ או עץ או אבן או שלזכוכית, פסולין. היו הקהל עניים, עושין אותן אפלו שלבדיל; ואם העשירו, עושין אותן שלזהב: אפלו המזרקות והשפודין והמגרפות שלמזבח העולה, והמדות אם יש כוח בצבור, עושין אותן שלזהב; אפלו שערי העזרה מחפין אותן זהב, אם מצאה ידם.

כא. אין עושין כל הכלים מתחלתן, אלא לשם הקדש; ואם נעשו מתחלתן להדיוט, אין עושין אותן לגבוה. וכלי גבוה עד שלא נשתמש בהן גבוה, רשאי להשתמש בהן הדיוט; ומשנשתמש בהן גבוה, אסורין להדיוט. אבנים וקורות שחצבן מתחלה לבית הכנסת, אין בונין אותן בהר הבית.